

Blå himmel, bra vind

MEN JAG HAR BARA HAJEN-MUSIKEN I HUVUDET

AV LENA LÖFLING • SWEA GLOBAL

I tredje delen av Lenas reserapportering från seglingsäventyret på katamaranen Greta 3 får vi följa med bland späckhuggare och delfiner i Biscayabukten och längs Portugals kust.

Som seglare är man alltid i händerna på naturens krafter. Temperatur, vågor, regn, åska och såklart vinden. Lägg dessutom på tidvatten och strömmar i stora delar av världens vatten. Och som gräddare på moset behöver man numera även ta hänsyn till det nya fenomenet som delfinernas kusiner späckhuggarna står för.

För tre år sedan dök de första incidenterna upp i bloggar och medier om späckhuggare som gav sig på båtar runt den Iberiska halvön. Forskarna stod som frågetecken, ingen annanstans i världen hade man sett liknande interaktioner mellan djur och båt. Sedan de första rapporterade händelserna har över 500 båtar skadats, några har till och med sänkts. Främst är det rodret som späckhuggarna verkar vara intresserade av. De leker, biter och attackerar rodret tills det bryts av.

Vi hade givetvis läst en del om detta innan vi gav oss iväg och i hamnarna längs franska kusten var det ett hett ämne. Tipsen haglade om hur man skulle bete sig om man råkade ut för dem. Vi laddade även ner appar där man kunde se var rapporterade interaktioner hade skett, ibland bara timmar efter händelserna.

Så när vi gav oss iväg över Biscayabukten i mitten av augusti var detta något som vi

utöver alla andra parametrar skulle ta hänsyn till. Dels för den tre dagar långa överfarten där man i minst två dagar inte har någon kontakt med omvärlden förutom VHF-radio, dels för vår fortsatta resa ner längs Portugals kust hela vägen in genom Gibraltar.

Biscayabukten gick bra, även om jag andra natten fick ordentligt höjd puls när jag såg torpedliknande rörelser vid sidan av båten i mörkret. Vattnet var fyllt av marelid så effekten var rätt märklig. Men det var delfiner som dök, simmade och hoppade i det marelidssprakande vattnet.

”Biscayabukten gick bra, även om jag andra natten fick ordentligt höjd puls när jag såg torpedliknande rörelser vid sidan av båten i mörkret.”

Aningen närmare var vi en vecka senare, på väg söderut från A Coruña. Ett par timmar efter avfärd sprakade det till på VHF-radion och vi hörde spanska kustradion i Fisterra svara på en mayday. En italiensk båt ropade, han hade en stor grupp späckhuggare runt båten. Vi följde konversationen på radion, höll utkik och noterade koordinaterna för attacken. Tre nautiska mil framför oss, det kändes lite för nära. Vi fortsatte ändå med samma kurs, lite osäkra hur vi skulle göra.

Det gick en halvtimme och en segelbåt kom mot oss på babord sida. Han ropade på oss i radion. Det var italienaren. Han varnade oss för djuren och lät uppgiven och ledsen. Vi

frågade om han behövde hjälp, men han försäkrade att han var okej trots att båda rodren var avbitna. Han rådde oss att gå närmare land. Vi tog ner våra segel för att kunna gå så nära kusten som möjligt – hela tiden med utkik åt alla håll. Den klassiska musiken från filmen Hajen gick på repeat i huvudet. Det gick ett par timmar utan att något hände men plötsligt sprakade radion igen. Ny attack på en annan båt, nu tio nautiska mil bakom oss, precis i vår linje. Det var antagligen samma grupp späckhuggare som hade hittat en ny båt att "leka" med.

För oss kändes det dock något lugnare, de verkade nu vara bakom oss, vinden var bra och vi hade bra fart genom vattnet. Vi hann höra om ännu en attack i samma område när vi var på väg in i viken för kvällens ankring. Vi pustade ut och äntligen tonade John Williams berömda filmmusik bort ur huvudet.

Precis som de flesta vi möter så har vi stor respekt för dessa vackra djur. Än i dag vet man egentligen inte varför några av flockarna betar sig så här. En förklaring är att de på något sätt leker, eller övar på att jaga. Vittnen berättar att det aldrig känns aggressivt. Och alla är överens, det är deras hav, det är vi som får anpassa oss. 📌

Lena Löfling, SWEA Global, var tidigare bosatt i Hongkong och Singapore. Från och med våren 2023 rapporterar hon till Forum från sin långsegling tillsammans med maken Peter på katamaranen Greta 3.

FÖLJ LENA, PETER OCH GRETA 3
PÅ INSTAGRAM
www.instagram.com/greta3sailing/

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER, SPONSORER OCH SAMARBETSPARTNER!

SWEA FORUM
Sofia Distans

WEBB-ANNONSÖRER
Sofia Distans

SPONSORER OCH SAMARBETSPARTNER

The Barbro Osher Pro Suecia Foundation
The Heimbold Foundation
Svenskt Näringsliv
Swedish Press
SVIV, Svenskar i Världen
Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet, NSU
Utrikesdepartementet
Svenska institutet
VisitSweden
Business Sweden
SCA – Swedish Council of America
Swenson Swedish Immigration Research Center